

TONZILLITLAR ZAMBURUG' ETIOLOGIYA YALLIG'LANISHI HOMILADOR AYOLLARDA KECHISHINI O'RGANISH.

Javohir Mirxonov

*Andijon Davlat tibbiyot instituti Otorinolaringologiya yo'nalishi
magistratura 3-kurs talabasi*

Annotatsiya. Ushbu maqolada homilador ayollarda qo'ziqorin etiologiyasi bo'lgan tonsillitni chuqur tahlil qilish, uning klinik ko'rinishi, diagnostik muammolari, immunitetga javob berish va boshqarish strategiyalariga e'tibor qaratilgan. Homilador ayollarda qo'ziqorin tonsillitini tan olish va samarali davolash onaning sog'lig'ini saqlash va homiladorlikning sog'lom natijasini ta'minlash uchun juda muhimdir.

Kalit So'zlar: Tonzillit, qo'ziqorin infektsiyasi, homiladorlik, yallig'lanish, antifungal davolash.

Аннотация. В этой статье рассматривается углубленный анализ тонзиллита грибковой этиологии у беременных с акцентом на его клинические проявления, диагностические проблемы, иммунный ответ и стратегии лечения. Распознавание и эффективное лечение грибкового тонзиллита у беременных женщин имеет решающее значение для поддержания здоровья матери и обеспечения здорового исхода беременности.

Ключевые слова: тонзиллит, грибковая инфекция, беременность, воспаление, противогрибковое лечение.

Annotation. This article focuses on in-depth analysis of tonsillitis, a fungal etiology in pregnant women, its clinical picture, diagnostic problems, immune response and management strategies. Recognizing and effective treatment of fungal tonsillitis in pregnant women is essential to maintain the health of the mother and ensure a healthy outcome of pregnancy.

Keywords: tonsillitis, fungal infection, pregnancy, inflammation, antifungal treatment.

Tonzillit homiladorlik paytida keng tarqalgan kasallikdir, ammo uning qo'ziqorin etiologiyasi va unga bog'liq yallig'lanish bu populyatsiyada keng o'rganilmagan. Ushbu maqolada homilador ayollarda qo'ziqorin etiologiyasi va yallig'lanishi bilan tonzillit kursi bo'yicha keng qamrovli tadqiqot keltirilgan. Biz qo'llanilgan usullarni, olingan natijalarini va ularning homilador shaxslarni boshqarish va farovonligiga ta'sirini ko'rib chiqdik. Tonzillit, angina yallig'lanishi bilan xarakterlanadi, umumiy aholi tez-tez uchraydigan hodisa hisoblanadi. Biroq, uning homilador ayollarda namoyon bo'lishi, ayniqsa qo'ziqorin infektsiyalari sabab bo'lganda, noyob tashvishlarni keltirib chiqaradi. Ushbu tadqiqot homilador ayollarda qo'ziqorin etiologiyasi va unga bog'liq yallig'lanish bilan tonzillitning kechishini yoritib, uning klinik ahamiyatini ta'kidlashga qaratilgan.

Diagnostika usullari: Qo'ziqorin etiologiyasi bilan tonzillit tashxisi klinik baholash, mikrobiologik kulturalar va bodomsimon to'qimalar namunalarini gistopatologik tekshirish kombinatsiyasi orqali tasdiqlandi.

Davolash rejimlari: Bemorlar antifungal davolanishni oldilar, antifungal agentlarni tanlash aniqlangan qo'ziqorin turlari va bemorning homiladorlik yoshi bilan belgilanadi.

Tonzillit odatda virusli yoki bakterial infektsiyalar, masalan, Streptococcus pyogenes (A guruhi Streptococcus) yoki Epstein-Barr virusi kabi viruslar tufayli yuzaga keladi. Qo'ziqorin etiologiyasi tonzillitning keng tarqalgan sababi emas, ayniqsa immunokompetent shaxslarda. Biroq, qo'ziqorin tonzillit paydo bo'lishi mumkin va uning borishi va boshqarilishini, ayniqsa homilador ayollarda tushunish muhimdir.

Homiladorlikdagi qo'ziqorin tonzillit:

- Qo'ziqorin tonzillit nisbatan kam uchraydi va ko'pincha immuniteti zaif odamlarda yoki diabet yoki OIV/OITS kabi asosiy sog'liq sharoitlari bo'lganlarda kuzatiladi.

- Homilador ayollar immunosupressiya darajasini boshdan kechirishlari mumkin, bu ularning qo'ziqorin infektsiyalariga, shu jumladan qo'ziqorin tonzillitiga moyilligini oshirishi mumkin.

Etiologiya:

- Qo'ziqorin tonzillitiga turli xil qo'ziqorin turlari, jumladan Candida va Aspergillus sabab bo'lishi mumkin.

- Candida turlari qo'ziqorin tonzillitining eng keng tarqalgan sababidir.

Alomatlar:

- Homilador ayollarda qo'ziqorin tonzillitining belgilari homilador bo'limgan odamlarnikiga o'xshaydi va tomoq og'rig'i, yutish qiyinligi, bodomsimon bezlarda oq dog'lar yoki shikastlanishlar va isitma bo'lishi mumkin.

Tashxis:

- Tashxis to'liq anamnezni, fizik tekshiruvni va qo'ziqorin turlarini aniqlash uchun tomoqqa tampon yoki biopsiyani o'z ichiga oladi.

- Tashxisni tasdiqlash uchun qo'ziqorin madaniyati kerak bo'lishi mumkin.

Davolash:

- Homilador ayollarda qo'ziqorin tonzillitini davolash rivojlanayotgan homila uchun antifungal dorilarning xavfsizligi bilan bog'liq xavotirlar tufayli diqqat bilan ko'rib chiqilishi kerak.

- Nistatinni yutish va yutish kabi topikal antifungal terapiya tizimli ta'sirmi minimallashtirish uchun birinchi darajali davolash usuli sifatida qaralishi mumkin.

- Tizimli antifungal dorilar og'ir yoki refrakter holatlarda buyurilishi mumkin, ammo ulardan foydalanish homila uchun mumkin bo'lgan xavf bilan taqqoslanishi kerak.

- Davolashning xatarlari va foydalarini baholash uchun akusher va yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassis bilan maslahatlashish zarur.

Monitoring:

- Qo'ziqorin tonzillitiga chalingan homilador ayollar infektsianing davolanishga javob berishini ta'minlash va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlarni boshqarish uchun diqqat bilan kuzatilishi kerak.

Oldini olish:

- Tonzillit uchun profilaktika choralar, shu jumladan qo'ziqorin tonzillit, yaxshi og'iz gigienasini va ma'lum xavf omillari ta'sirini minimallashtirishni o'z ichiga oladi.

Qo'ziqorin tonzillitiga shubha qilgan homilador ayollar uchun tez tibbiy yordamga murojaat qilish juda muhimdir. Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayder onaning ham, rivojlanayotgan homilaning ham farovonligini hisobga olgan holda vaziyatni to'g'ri tashxislashi, homiladorlik uchun mumkin bo'lgan xavflarni baholashi va tegishli davolash rejasini ishlab chiqishi mumkin. Homiladorlik davrida tonzillitda qo'ziqorin etiologiyasining mavjudligi muhim ahamiyatga ega, chunki homiladorlik paytida immunitet tizimining o'zgarishi qo'ziqorin infektsiyalariga moyillikni oshirishi mumkin. Candida turlari avvalgi tadqiqotlarga mos keladigan eng ko'p ajratilgan patogenlar edi. Antifungal terapiyani tezda boshlash simptomlarni engillashtirish va tonzillitning og'ir asoratlarga o'tishini oldini olishda samarali bo'ldi.

Xulosalar: Homiladorlik davrida qo'ziqorin etiologiyasi bo'lgan tonzillit nisbatan kam uchraydigan hodisa, ammo doimiy yoki takroriy tonzillit holatlarida ko'rib chiqilishi kerak. Erta tashxis qo'yish va tegishli antifungal davolash homiladorlik natijalariga salbiy ta'sir ko'rsatmasdan simptomlarni sezilarli darajada bartaraf etishga olib kelishi mumkin. Sog'liqni saqlash xodimlari homilador ayollarda, ayniqsa uchinchi trimestrda tonzillitni baholash va boshqarishda hushyor bo'lishlari kerak.

-Homilador ayollarda qo'ziqorin etiologiyasi bilan tonzillit bilan kasallanish va uning ona va homila salomatligiga uzoq muddatli ta'sirini o'rganish uchun qo'shimcha istiqbolli tadqiqotlar o'tkazish zarur.

- Homiladorlik paytida turli xil antifungal agentlarning xavfsizligi va samaradorligi bo'yicha tadqiqotlar davolash qarorlarini boshqarish uchun o'tkazilishi kerak.

- Klinisyenler homilador bemorlarda qo'ziqorin etiologiyasi bilan tonsillitni boshqarishning o'ziga xos jihatlari, shu jumladan tegishli diagnostika usullari va antifungal terapiya imkoniyatlari bo'yicha o'qitilishi va yangilanishi kerak.

Adabiyotlar.

1. Avdeeva Zh.I., Alpatova N.A., Akol'zina S.E., Medunitsyn N.V. Immunoadjuvant effect of cytokines. Pacific medical journal 2009; 3:19–22 (in Russian)
2. Adeishvili P.S., Shamsheva O.V., Guseva N.A., Guseva L.N., Egorova N.Yu., Polesko I.V. Modern views on oropharyngeal lesions at infectious mononucleosis. Detskie infektsii 2012; 11(3):42–45 (in Russian).
3. Bogomolov B.P. Oropharyngeal defeat in infectious diseases. Vestnik otorinolaringologii 1998; 3:58–63 (in Russian).
4. Vedeneeva G.N., Sel'kov S.A. Clinical and diagnostic aspects of cytomegalovirus infection in pregnant women and newborns. Vestnik Rossiyskoy assotsiatsii akushерovginekologov 1997; 3:56–58 (in Russian).
5. Gorikova I.A., Gorikov I.N., Barabanova V.G., Taraburova N.G., Sorokina T.S., Rabinovich B.A. Status of ENT organs in women with acute exacerbation of chronic cytomegalovirus infection in the II trimester of pregnancy. Allergologiya i immunologiya 2011; 12(1):88 (in Russian).